

«Гүлгэн» гэжэ үгүүлэл уншагты.

*Бидэ нохойн гүлгэтэй болообди. Тэрэмнай
хүлтэй, шэхэтэй, нюдэтэй, һүүлтэй. Иимэхэн
гүлгэн лэ даа.*

- Гүлгэн ямархан бэ гэжэ зураглагты, хөөрэгты. Энэ текстээр зураглажа шадаха гүт?
- Гүлгэн ямар байгааб гэжэ тодорхойгоор бэшэгты. Тодорхойлходоо, ямар хэлэлгын хубинуудые хэрэглэхэбта?

*Бидэ нохойн бишыхан гүлгэ абаабди.
Тэрэмнай богонихон хүлнүүдтэй, **һэртэгэрхэн**
шэхэтэй, **харахан** нюдэтэй, **парпагархан**
һүүлтэй. Иимэ **хөөрхэн** гүлгэн лэ даа.*

- Текст ямар удхатай болобоб?
- Тэмдэгэй нэрын үүргэ тухай дүн гаргагты.

Тэмдэгтэйгээр Ерөн Йөгдмөл

Юумэнэй шанар шэнжэ тэмдэглэдэг.


Ямар? гээн асуудалда харюусадаг.


Бэеэ даанан хэлэлгын хуби.

Хэлэлгыг дүүрэн, эли тодо, баян болгодог.

Мэдүүлэл соо ехэнхидээ элирхэйлэгшэ, мүн хэлэгшэ болодог.

Шанарта болон харилсаата гэжэ
илгардаг


Түргэн аялган – ямар? Тэмдэгэй нэрэ,
шанарта


• Сэлмэг тэнгэри – ямар? Тэмдэгэй нэрэ, шанарта


• Шулуута хада – ямар? Харилсаата тэмдэгэй нэрэ

• Шулуу(н)+та = шулуута


• Зурамал зүүдэн – ямар? Харилсаата тэмдэгэй нэрэ

• зура+мал

Шанарта ба харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүд












- Шанарта тэмдэгэй нэрэ анханһаа бии байһан шанар тэмдэг харуулдаг.
- Харилсаата тэмдэгэй нэрэ ямар нэгэн ондоо юумэндэ хабаатай шанар харуулдаг.

Шанарта тэмдэгэй нэрые харилсаата тэмдэгэй нэрэнээ
яагаад илгахаб?

Шанарта тэмдэгэй нэрэнүүд

- Тэмдэгэй нэрын урда **уб, хуб, саб, шаб** г.м. үгэнүүдые, мүн **тон, угаа, маша, эгээл** г.м. наречинүүдые нэмэжэ болохо
- Жэшээн: *уб улаан, хуб хүхэ, саб сагаан, шаб шара; тон томо, угаа хөөрхэн, маша халуун, эгээл бэрхэ* г.м.
- Харин хойнонь **-бтар, -шаг, -хан** гэнэн суффикснуудые нэмэжэ болохо.
- Жэшээн: улаабтар, набтаршаг, ягаахан

Харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүд

- Харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүд ондоо хэлэлгын хубинууднаа залгабаринуудай (суффикснуудай) хүсөөр бии болоно (гарана).
- Юумэнэй нэрэнээ: **-та, -лиг, -ша;**
- Үйлэ үгэнөө: **-мал, -ма, -мар, -уу, -юу, -гар, -хай;**
- наречиньээ: **-хи** гэнэн залгабаринуудаар гарана.
- Жэшээн,  нарата,  модолиг,  ажалша;  үргэмэл,  яларма,  шадамар,  эрьюу,  дүхэгэр,  муухай,  эндэхи,  нёдондохи.